

Zadania priorytetowe rekomendowane do realizacji w 2016 r. na poziomie wojewódzkim przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach Rządowego programu na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”

Ministerstwo Edukacji Narodowej w roku 2016 w ramach Rządowego programu na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” rekomenduje działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków oraz działania dotyczące rozwijania postawy aktywności i twórczego działania wśród dzieci i młodzieży uzdolnionej.

Zadania rekomendowane przez MEN będą realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego.

I. Działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków.

Celem zadania jest:

- 1) kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych uczniów i wychowanków poprzez praktyczną naukę przygotowania pełnowartościowych posiłków;
- 2) zwiększenie kompetencji rodziców, nauczycieli, personelu szkoły dotyczących prawidłowego żywienia;
- 3) zmiana przekonań i postaw dorosłych dotyczących zdrowego żywienia dzieci i młodzieży.

Uczestnikami bezpośrednimi zadania będą: jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorzy szkół, nauczyciele, uczniowie, rodzice, personel stołówki szkolnej, lokalne media, pracownicy ochrony zdrowia.

Uczestnikami pośrednimi zadania będą: lokalni producenci żywności i handlowcy, rolnicy, firmy cateringowe oraz instytucje i organizacje pozarządowe, których działalność obejmuje podnoszenie poziomu wiedzy ogólnej lub specjalistycznej w zakresie edukacji żywieniowej społeczeństwa, kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych wśród dzieci i młodzieży, kultywowanie rodzimej produkcji żywności.

Uczniowie szkół (techników) kształcących w zawodzie: Technik żywienia i usług gastronomicznych o symbolu cyfrowym 343404 są przygotowywani m. in. do oceniania jakości żywienia, sporządzania potraw i napojów, planowania i oceny żywienia, organizacji produkcji gastronomicznej, planowania i realizacji usług gastronomicznych.

Warsztaty z zakresu zdrowego żywienia dla uczniów szkół ogólnokształcących zorganizują uczniowie klas III szkół (techników) kształcących w zawodzie Technik żywienia i usług gastronomicznych, pod kierunkiem nauczycieli zawodu.

Zadanie będzie polegać na zorganizowaniu i przeprowadzeniu warsztatów z zakresu zdrowego żywienia przez uczniów klas III szkół kształcących w zawodzie Technik żywienia

i usług gastronomicznych. Uczestnikami warsztatów będą uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów.

Zakres merytoryczny i praktyczny szkolenia obejmuje co najmniej:

- 1) jedną godzinę teorii dotyczącej zasad zdrowego żywienia, w oparciu o obowiązujące przepisy i wytyczne Instytutu Żywności i Żywienia w zakresie norm żywieniowych uwzględniające wiek rozwojowy i specyficzne potrzeby żywieniowe, promocję produktów lokalnych;
- 2) dwie godziny praktycznej nauki przygotowania posiłków, smacznych, tanich, zdrowych, w oparciu o lokalne, ekologiczne produkty, z uwzględnieniem lokalnych tradycji.

W ramach zadania rekomenduje się przeprowadzenie kampanii medialnej dla rodziców.

Celem kampanii będzie:

- zmiana przekonań rodziców na temat prawidłowego żywienia dzieci,
- zwrócenie uwagi rodziców na konieczność spożywania śniadań przez ich dzieci oraz wymaganej liczby posiłków w ciągu dnia,
- przekazanie informacji na temat potrzeb żywieniowych dzieci i młodzieży niezbędnych dla wzrastania i rozwoju,
- ukazanie skutków zdrowotnych i edukacyjnych nieprawidłowych nawyków żywieniowych ich dzieci.

Podczas realizacji zadania uczniowie szkół kształcących w zawodzie Technik żywienia i usług gastronomicznych we współpracy z uczestnikami pośrednimi zadania przygotują materiały szkoleniowe dla personelu stołówek szkolnych, które obejmować będą informacje na temat przygotowywania zdrowych posiłków dla uczniów i wychowanków.

Szkoły, które przystąpią do realizacji tego zadania, będą zobowiązane przygotować projekt podejmowania systemowych działań w szkole lub placówce dotyczących wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów w tym włączenie pielęgniarstwa lub higienistki w środowisku wychowania i nauczani do działań profilaktycznych w zakresie nadwagi i otyłości. W przygotowaniu tego projektu rekomenduje się korzystanie z przykładów dobrych praktyk opisanych w materiałach informacyjno-edukacyjnych przygotowanych i wydanych w ramach Programu:

- 1) Wspólne drugie śniadanie w szkole.
- 2) Wspieranie dziecka z nadwagą i otyłością w społeczności szkolnej, m. in. Rozdział III. Rola pielęgniarstwa szkolnego we wspieraniu uczniów w profilaktyce nadwagi i otyłości.
- 3) Zdrowe żywienie w szkołach.

Powyższe pozycje są udostępnione w wersji elektronicznej na platformie: www.bezpiecznaszkola.men.gov.pl – w obszarze Promujemy zdrowy styl życia.

Ponadto, projekty powinny uwzględniać przepisy zawarte w:

- 1) rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących, które służą zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce i warzywa w szkole” (Dz. U. z 2014 r., poz. 1151);
- 2) rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Rekomenduje się, aby projekty były zakończone przygotowaniem „Festynu zdrowej żywności i potraw promujących lokalne produkty i tradycje”. Uczniowie szkół biorących udział w projekcie, tj. kształcących się w zawodzie Technik żywienia i usług gastronomicznych, szkół podstawowych i gimnazjów we współpracy z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, nauczycielami, rodzicami, a także uczestnikami pośrednimi zadania, zorganizują festyn, na którym będą prezentować:

- lokalne, sezonowe produkty ekologiczne wystawione przez lokalnych producentów żywności, w tym rolników, z opisem wartości odżywczych i zdrowotnych,
- gotowe produkty, posiłki, przekąski, jako przykłady, jak można zjeść tanio, smacznie i zdrowo, z opisem zawartości odżywczej, kalorycznej, ceny itp.,
- materiały informacyjno-edukacyjne, filmy instruktażowe dotyczące zdrowego żywienia, w tym w szczególności dotyczące dzieci i młodzieży.

Wszystkie szkoły lub placówki składające projekty są zobowiązane do przedstawienia procedury oceny efektywności podjętych działań, w odniesieniu do stanu przed wdrożeniem projektu i po jego realizacji oraz oceny rezultatów ilościowych i jakościowych. Efekty jakościowe powinny być wyrażone w liczbach lub danych procentowych, np. wzrost wiedzy o 70% w stosunku do poziomu przed wdrożeniem projektu.

Ministerstwo Edukacji Narodowej rekomenduje, aby w ramach Programu promować projekty, w wyniku których zawierają się partnerstwa z lokalnymi instytucjami i innymi szkołami.

II. Działania dotyczące rozwijania postawy aktywności i działania wśród dzieci i młodzieży uzdolnionej.

Celem zadania jest:

- 1) prowadzenie zajęć z uczniami zdolnymi, stymulujących i wspierających ich rozwój myślenia twórczego, uzdolnień, planowania strategicznego, umiejętności życiowych;
- 2) tworzenie warunków do rozwoju uczniów zdolnych z gimnazjum poprzez wdrożenie innowacyjnych projektów edukacyjnych we współpracy z partnerami, w tym poprawiających relacje pomiędzy uczniami;
- 3) tworzenie warunków dla poprawy bezpieczeństwa oraz przyjaznej atmosfery w środowisku szkolnym oraz lokalnym.

Uczestnikami bezpośrednimi zadania będą: uczniowie zdolni.

Uczestnikami pośrednimi zdania będą: dyrektorzy szkół, rodzice uczniów zdolnych, nauczyciele gimnazjum, w tym opiekunowie projektów, organizacje pozarządowe działające na terenie szkoły i w środowisku lokalnym.

Rekomendowane tematy projektów edukacyjnych:

1. Budowanie wartościowych relacji społecznych w szkole lub placówce, poszanowanie godności drugiego człowieka.
2. Edukacja medialna jako narzędzie projektowania właściwych zachowań społecznych i zdrowotnych.
3. Współpraca szkoły z rodzicami, jako skuteczna działania wychowawcze i profilaktyczne.
4. Wychowanie do wartości w mojej szkole i nasze umiejętności realizacji wartości w codziennym życiu.

Podstawa programowa kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotu wiedza o społeczeństwie w gimnazjum określa, że uczniowie gimnazjum opracowują – indywidualnie lub w zespole – projekt uczniowski dotyczący rozwiązania jednego z problemów społeczności szkolnej lub lokalnej.

Zgodnie z przepisami § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015 r., po Technik żywienia i usług gastronomicznych z. 843) projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów gimnazjum pod opieką nauczyciela.

Projekt obejmuje:

- wybór tematu,
- określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji,
- wykonanie zaplanowanych działań,
- publiczną prezentację przez uczniów rezultatów projektu edukacyjnego,
- podsumowanie pracy uczniów nad projektem edukacyjnym.

Zakres projektu edukacyjnego może dotyczyć wybranych treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów lub wykraczać poza te treści.

Zadanie będzie realizowane przez uczniów zdolnych z gimnazjum w formie grupowych projektów edukacyjnych wspieranych przez nauczycieli – opiekunów tych projektów oraz zaproszonych do współpracy partnerów lub przez organizację zajęć rozwijających zainteresowania uczniów zdolnych z udziałem środowiska szkolnego.

Projekty edukacyjne na rzecz społeczności szkolnej lub lokalnej, powinny mieć na celu wspieranie i stymulowanie rozwoju uzdolnień lub integrację społeczną, w szczególności budowanie dobrych relacji międzyludzkich, tworzenie przyjaznej atmosfery i poczucia bezpieczeństwa.

Szczegółowe warunki realizacji projektu edukacyjnego określą w porozumieniu z uczestnikami bezpośrednimi oraz opiekunami projektów dyrektor gimnazjum, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej. Rodzice uczniów (prawni opiekunowie)

oraz uczniowie gimnazjum, którzy nie biorą udziału w projekcie, zostaną poinformowani o warunkach realizacji projektu edukacyjnego w gimnazjum.

W wyniku realizacji zadania dojdzie do wyłonienia spośród uczniów gimnazjum uczniów zdolnych – liderów zmiany, którzy zaprezentują swoje zainteresowania w dowolnie przez siebie wybranej formie (warsztatu, prezentacji, przedstawiania, spotkania, ankiety, konkursu) zachęcając pozostałe grupy do aktywności oraz twórczego działania.

W ramach zadania rekomenduje się upowszechnienie informacji o celach i wartościach związanych z inicjowaniem projektów oraz popularyzowanie efektów zrealizowanych działań wśród uczniów gimnazjum, nauczycieli, rodziców oraz innych uczestników życia społecznego szkoły lub placówki.

Wszystkie gimnazja przystępujące do realizacji zadania są zobowiązane do przedstawienia procedury oceny efektywności podjętych działań, w odniesieniu do stanu przed wdrożeniem projektu i po jego realizacji oraz oceny rezultatów ilościowych i jakościowych. Efekty jakościowe powinny być wyrażone w liczbach lub procentach, np. wzrost liczby uczniów uczestniczących w życiu społeczności szkolnej o 20% w stosunku do poziomu przed wdrożeniem projektu.

Ministerstwo Edukacji Narodowej rekomenduje, aby w ramach Programu promować projekty, w wyniku których zawierają się partnerstwa ze środowiskami akademickimi, lokalnymi instytucjami i innymi szkołami, placówkami lub organizacjami społecznymi.

W przypadku przyjętych do realizacji w 2016 r. priorytetowych zadań rekomendowanych przez Wojewodę Lubuskiego, które nie wpisują się w zadania rekomendowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, ale zapewniające skuteczne wykonanie postanowień Programu w zakresie realizacji jego celów, będą realizowane zgodnie z ustaloną na poziomie województwa lubuskiego polityką realizacji Programu.